

FRIUFTS FÖRSKOLOR

**Verksamhetsberättelse
Läsåret 2019–2020
Bullerbyn**

Verksamhetsberättelse Höstterminen 2019 - vårterminen 2020

Förskolans yttre och inre miljö

Bullerbyns förskola ligger i Grimsta by, i östra delen av Upplands Väsby med skogen och sjön Norrviken runt hörnet. Bullerbyns gård ligger i en sluttning och ger många möjligheter till motorisk träning under såväl fri som organiserad lek. På gården såväl som inne erbjuds aktiviteter och material utefter barnens intressen och vädrets skiftningar. Innemiljön erbjuder aktiviteter, rum för vila och matplats under den kalla tiden på året. Vi de olika borden, som alla har tak över sig, på gården kan barnen välja mellan olika aktiviteter utefter eget intresse, så som plusplus, lego, spel av olika slag samt skapande aktiviteter. Vi arbetar efter Lpfö 18 samt Friluftsförskolors egna styrdokument: Gröna tråden och övar prövar och lär med naturpedagogiken. Vår metod är att arbeta med utomhus- och naturpedagogik och därigenom utgöra ett komplement till barnens övriga tid och liv. Vi ser naturen med skog och vatten som rum där vi lär och utforskar tillsammans. Veda & Barke är med barnen och följer dem i våra olika grupper: Upptäckare, Utforskare och Äventyrare.

Maten på Bullerbyn levereras från Brasserie Maison i Bromma. Maten lagas efter Livsmedelsverkets riktlinjer och rekommendationer om mat för små barn samt med mål att minst 30% av all mat är ekologisk. Alla mejeriprodukter och bananer är dagligen ekologiska.

Barn och pedagoger på Bullerbyn 2019–2020

Under läsåret som gått har vi haft mellan 57–67 barn på Bullerbyn fördelat på tre olika barngrupper. Våra allra yngsta 1-3åringarna kallas för **Upptäckare**, våra 3-4åringar kallas **Utforskare**, våra 4-6åringar kallas **Äventyrare**. Upptäckarna har varit mellan 16 – 18 barn och 3 pedagoger. Utforskarna har varit mellan 20 – 23 barn och 3 pedagoger och en resurs medan Äventyrarna varit mellan 23 – 25 barn, 4 pedagoger.

Under hösten och våren har följande pedagoger arbetat hos oss:

Elsa	förskollärare samt förskolechef	40 tim
Caroline	barnskötare	40 tim
Marianne	förskollärare	20 tim
Sanna	barnskötare	35 tim
Emilia	förskollärare	40 tim
Josefin	barnskötare	35 tim
Rochanna	barnskötare	35 tim
Arja	barnskötare	32 tim
Mimi	barnskötare	38 tim
Rebecca	vikarie	35 tim
Elin	resurs	32 tim
Elin	förskollärare	40 tim

Föräldrasamverkan

Pedagogerna har haft ansvarsbarn och varje termin erbjuds vårdnadshavarna ett utvecklingssamtal. I samtalet fokuserar vi på **Självständighet och Identitet, Socialt samspel, Motorisk förmåga, Språk och kommunikation, Matematik, Naturvetenskap och teknik samt Kreativitet och fantasi**. Vi har även haft inskolningssamtal för våra nya barn och under slutet av

terminen erbjuder vi avslutningssamtal för de barn som ska vidare till förskoleklass. Förskolan samverkar med skolan då det är dags för barnen att gå vidare till förskoleklassen.

Utöver utvecklingssamtalen har föräldrarna fått information veckovis från sin grupp samt påminnelser och övrig information via Förskoleappen. På väggarna inomhus har verksamheten dokumenterats med teckningar, målningar, fotografier och dokumentation, kopplat till de olika målen. Under höstterminen blev alla föräldrar inbjudna till ett föräldramöte där föräldrarna gavs möjlighet att uttrycka och skriva ner sina förväntningar på verksamheten samt förskolechefen. Dessa synpunkter samlades in och kopplades sedan till verksamhetens utvecklingsmål i stort. Kontinuerlig återkoppling på dessa förväntningar har givits föräldrarna via brev från förskolechefen på appen under läsårets gång. Under föräldramötet presenterades verksamheten för föräldrarna av pedagogerna. I november och april bjöd vi in alla samverkansföräldrar på Bullerbyn till ett samverkansmöte på förskolan. Föräldrar, förskolechef och gruppansvariga pedagoger deltog. Endast ett möte hölls under läsåret då Covid-19 pandemin satte stopp för vårterminens möte. Föräldrarna har genom olika aktiviteter så som lucia, sommaravslutningar, små enkla uppgifter och möjligheten att följa med sitt/sina barn under en förmiddag på förskolan erbjudit att ta del av verksamheten och dess pedagogiska innehåll.

Verksamheten

Vår skogsverksamhet har till största delen varit förlagd till tisdagar, onsdagar och torsdagar för de olika grupperna. Då lagar vi mat, äter och vilar vi i skogen, beroende på barngrupp och årstid. Vi arbetar efter ledorden Tryggt, Roligt och Lärorikt och följer årstiderna och anpassar aktiviteterna samt specifika mål för varje grupp. De dagar vi inte gått till skogen har vi aktiviteter på gården som utgår från barnens intressen; skapande av olika slag, plusplus, böcker eller också leker och lär vi på och utanför gården eller i närområdet. Äventyrarna åkte iväg till ishallen för att åka skridskor under början på vårterminen. På vintern åkte alla grupper mycket pulka och skidor i det direkta närområdet runt förskolan när vädret tillät, tyvärr begränsat under detta läsår då vädret inte varit på vår sida.

Veda och Barke har varit med oss i skogen, på isen, i skidbacken och vid vattnet. Veda och Barke har också varit med i vår vardag på förskolan och varit ett pedagogiskt hjälpmedel. Vi har uppmärksammat barnens födelsedagar med sång och samtal tillsammans på de dagliga samlingarna. Ni kan läsa mer om verksamheten i respektive grupps verksamhetsberättelse här nedanför.

Planering och utveckling

Under läsåret har vi sammanlagt haft 14 personalmöten á tre timmar under kvällstid samt två heldagar med planeringsdagar och två heldagar med utvecklingsdagar där vi får en möjlighet till att planera och utveckla vår verksamhet. Under dessa tillfällen har vi arbetat praktiskt samt diskuterat med fokus på förskolans utvecklingsområden utepedagogik och pedagogisk dokumentation, jämställdhet samt vår plan mot diskriminering och kränkande särbehandling. Pedagogiska dokumentation är hela Friluftets Förskolors utvecklingsområde. Vi har även diskuterat och planerat utifrån Friluftets Förskolors miljömål för 2019 samt våra mål utifrån Grön Flagg. I januari och augusti hade vi planeringsdagar där vi planerade och skrev in målen för verksamheten samt varje grupps enskilda mål. Dessa skrev vi in i våra verksamhetsplaner för Höstterminen -19 och Vårterminen-20. Vi har introducerat nya Lpfö 18 på planeringsdagen och fokuserat på plan mot diskriminering och kränkande särbehandling på utvecklingsdag på hösten och pedagogisk dokumentation och utomhuspedagogik på vårens utvecklingsdag. Mot slutet av våren har vi

diskuterat och sett över förskolans arbetslag inför nästa läsår samt utvärderat vår verksamhetsplan för förskolan som helhet och respektive grupp.

Våra förskollärare har deltagit på Friluftens Förskolors förskollärarträffar tillsammans med Friluftens Förskolors specialpedagog Tina. Fokus under läsårets alla träffar har varit lekens betydelse samt språkligt samspel. Våra barnskötare har även varit på barnskötarträffar med Tina under temat lekens betydelse. Det har också varit träffar för samtliga pedagoger med fokus "från Jag till Vi". Alla pedagoger har haft 1 timme enskild planering samt 1 timme gruppvis reflektion varje vecka, måndag eller fredag. Förskollärarna har utöver detta även 2 timmar schemalagd planering där de ser till att hela förskolan utvecklas och att vi arbetar aktivt med läroplanen. Förskollärarna finns också som stöd och hjälp till hela pedagoggruppen i stort. Grupperna själva stått för genomförande och pedagogerna har formulerat mål anpassade efter barngrupperna där vi alltid arbetar efter läroplansmålen, Lpfö18.

För att dokumentera barnens lärprocesser använder vi oss av iPad, för att ta bilder och filma samt reflektionsdokument, barnens teckningar och målningar samt förskoleappen. Barnens lärande dokumenteras på väggarna på avdelningarna och samt i appen. Vi dokumenterar både enskilda barn samt hela barngruppen för att kunna synliggöra och på ett tydligt sätt följa barnens lärprocesser och utveckling över tid.

Vårt arbete med Bullerbyns **plan mot diskriminering och kränkande särbehandling** har vi tagit upp på personalmöten under läsåret för att diskutera och se över vårt kontinuerliga arbete. Det är också en viktig del av vår vardag precis som vårt värdegrundsarbete och något som diskuteras på den gemensamma reflektionstiden i arbetslaget. I och med att vi nu arbetat med Förskoleappen i lite drygt ett år så har vi under året haft möjlighet att prova på och diskutera hur vi vill att våra pedagogiska dokumentationer i appen ska genomföras och se ut. Vi har genom fortbildning genom föreläsningar, kurser och utvecklingsdagar fördjupat oss och arbetat med hur vi ska genomföra pedagogisk dokumentation i ett digitalt verktyg både i personalgruppen samt tillsammans med barnen. Vi har under året utbildat oss samt fortsatt samarbeta med Friluftens förskolan Sundsborg, som besitter mer erfarenhet kring utomhuspedagogik och pedagogisk dokumentation, för att lära oss tillsammans samt att få till ett samarbete där barn och pedagoger involveras.

Nedan kommer ni kunna läsa om de utvecklingsområden och mål för vår verksamhet vi haft under läsåret. Utvecklingsmålen för Bullerbyn i stort sträcker sig vidare in i nästa läsår, då vi anser att vi inte arbetat klart med våra mål och övergripande utvecklingsområden det tillkommer även nya vad gäller barns inflytande. Vi kommer att än mer fördjupa oss i pedagogisk dokumentation, barns inflytande samt utomhuspedagogiken. Nedan följer också pedagogernas verksamhetsberättelser för de respektive grupper under det gångna läsåret.

Vi pedagoger på Bullerbyn har som utvecklingsmål under höst- och vårtermin att:

- Utveckla vårt arbete med **utomhuspedagogik** där vi fördjupar vår kunskap genom forskning och där naturen är vårt främsta rum för lärande tillsammans med barnen.
- Arbeta med **Grön Flagg** och **Friluftens Förskolors miljömål**. Vi arbetar gemensamt med att öka barnens medvetenhet kring att minska matsvinnet, energiförbrukningen och pappersförbrukningen och således samhällets påverkan på miljö i stort men också i vår närmiljö. Friluftens Förskolors miljömål för 2019 och 2020 är att minska matsvinnet, energiförbrukningen och pappersförbrukningen.

- Att öka och fördjupa vår kunskap kring **pedagogisk dokumentation** genom fortbildning och aktuell forskning så att vi tillsammans med barnen kan följa och utveckla deras spännande läroprocesser.
- Att arbeta med **förskolebrevet** där vi stärker barnens integritet, att öppet kunna prata tillsammans med barnen om rätten till sin egen kropp och vad det finns för gränser för vad andra får göra med ens kropp.
- Arbeta aktivt med att öka **jämställdheten** på förskolan genom att bredda vårt utbud av barnlitteratur så att den på ett mer jämställt sätt representerar samhället. Fortsätta att aktivt arbeta med vårt språkbruk i alla led, där vi bekräftar barnet för deras egen person och vidgar barnens förmågor genom att stärka deras självkänsla. Genom att vara närvarande pedagoger i barngruppen arbetar vi med att stärka barnens självkänsla och självförtroende för att skapa en trygghet hos varje barn. Detta så att alla barn ska uppleva sig som en tillgång i gruppen samt skapa ett klimat där olikheter ses som en tillgång och där barnen har förståelse för varandras olikheter.

Upptäckarnas verksamhetsberättelse

Självständighet och identitet och socialt samspel

Under hela läsåret har vi arbetat mycket med att göra barnen trygga på förskolan, individuellt och i grupp. Vi synliggör och arbetar med att stärka barnens självkänsla och självförtroende för att skapa en trygghet hos varje barn. Vi uppmuntrar barnen att öva och pröva själva; ta på och av sig sina kläder, packa i och ur sin ryggsäck, äta med bestick och klara av att gå till och från skogen på egen hand! Att känna trygghet i gruppen är en bra grund för självkänslan, det är med den barnen växer och känner att de kan! Vi finns där och ger dem en hjälpande hand när de behöver och förstärker deras känsla av att kunna själv med ord när de lyckas.

Språk och kommunikation och barns inflytande

Genom att vara närvarande pedagoger i barngruppen stöttar, tolkar och ger barnen verktyg för att uttrycka sig själva samt läsa av varandra och varandras känslouttryck i olika situationer. Vi benämner vad barnen och pedagoger gör och vad saker heter i olika sammanhang så som vid rutinsituationer: blöjbyten, matstund och på- och avklädningssituationer. Genom sång, rim, ramsor och sagor har vi gett barnen möjlighet att öva språk och kommunikation, när vi samlas väntar de på de olika samlingspåsar och de erbjuds vara delaktiga efter intresse och förmåga. Genom sitt verbala språk samt kroppsspråk har barnen kunnat förmedla vad de vill eller inte vill göra och på så vis utövat inflytande över sin vardag på förskolan. Vi försöker ställa frågor till barnen när vi dokumenterar och gör aktiviteter, vi försöker ställa öppna frågor för att ge möjlighet till språk och kommunikationsträning. De lyssnar, lär nya ord och uttrycker sig själva.

Matematik

Vi benämner mycket av det barnen gör och matematiken är en stor del av det dagliga samtalet. Vilket också gör att vi arbetar mycket med prepositioner i det dagliga samtalet med barnen: i, under, på, bredvid. I naturen pratar vi om storlekar på stenar och hur höga träden är och inomhus vilken form samlingsmattan har och så vidare.

Naturvetenskap, teknik och Grön Flagg

Vi har i och med vårt arbete med Grön Flagg och Friluftsförskolors miljömål Under året har vi källsorterat och pratat om de olika materialen metall, plast, papper och kartong. Detta har vi gjort på olika sätt, sorterat i vardagen samt gått till källsorteringsrummet och sorterat. Under våren har vi haft en skräpplockardag där vi plockat skräp med material från Håll Sverige Rent i vår skog. Vi har fokuserat på förhållningsregler till djuren i skogen och till fåglarna, att vi visar hänsyn exempelvis i att inte skrika utan lyssnat och viskat för att inte skrämma dem. Nu i slutet av terminen har vi anordnat en skräpplockardag där vi "städade" skogen till djuren som bor där vilket barnen tog ett stort ansvar. I julis hade Upptäckarna en kalender med OR-koder som barnen fick scanna med hjälp av en ipad och bakom varje lucka dolde sig en sång som vi sjöng tillsammans på samlingen.

Motorisk förmåga

Under höstterminen har vi haft många aktiviteter med fokus på rörelse bland annat disco med musik och dans minst en dag i veckan. Barnens motorik har övats och provats i skogen, både grovmotoriken när de klättrar, hoppar och springer men också finmotoriken då vi exempelvis plockat med oss naturmaterial att pyssla med tillbaka till förskolan samt att de övat tekniken och koordination genom att äta ur matlåda och med bestick i skogen. Även i och ur plockande ur ryggsäckarna och att stänga dragkedjan på ryggsäcken övar vår finmotorik, stänga och öppna spännen och dragkedjor. Vi har också sett till möjligheten att ta ut "inne material" på ett nytt sätt både pärlat, målat, ritat mer ute på gården.

/Elin, Rebecca och Ina

Utforskarnas verksamhetsberättelse

Självständighet och identitet

Vi har arbetat med nära och kära burkar under hela läsåret. Barnen hade med sig varsin burk med något personligt i. Dessa burkar har barnen dekorerat med hjälp av olika material och verktyg. Vi har arbetat med burkarna på samlingar för att gemensamt lära känna varandra bättre. Vi övar på att våga ta plats och ge plats åt varandra, respektera varandra och stärka sin självkänsla. Detta för att skapa en trygghet hos varje barn och stärka gruppkänslan. Vi har varit närvarande i gruppen för att kunna uppmuntra och stötta barnen i att klara själva, exempelvis i hallsituationen vid på- och avklädning, måltider att lägga upp och dela maten själv, ta på sig västen, plocka i och ur sin ryggsäck i skogen. Vi har även uppmuntrat barnen till att hjälpa varandra vid dessa situationer, vilket stärker både gruppkänslan och självkänslan. I början på läsåret pratade vi om känslor tillsammans med hjälp utav Babblarna. Detta för att kunna tolka och förstå varandra och hantera sina egna känslor i samspelet med andra och för att kunna lösa konflikter. Vi har pratat med barnen om att säga stopp om det är något som är fel och inte känns bra, detta för att göra barnen medvetna om sin integritet och att de har rätt att säga ifrån. Som pedagoger har vi varit närvarande i barngruppen för att stötta dem i detta. Ett arbete som vi arbetar med vardaglig basis som även är en del av vårt arbete med Förskolebrevet. Vi pratar dagligen med barnen om hur vi är med och mot varandra och arbetar med att skapa en trygghet i gruppen. För att stärka gruppkänslan pratade vi om hur man är en bra kompis i början på läsåret när barngruppen var ny. Vi samlade barnens tankar och åsikter i en kompisol vilken vi återkopplade till under terminens gång. Vi har lekt regellekar tillsammans så som "kom alla mina små kycklingar" och "kurragömma" och kommit fram till gemensamma regler och förhållningssätt.

Språk, kommunikation och barns inflytande

När vi arbetat med barnens nära och kära burkar har barnen fått utrymme att berätta om sig själv och något som betyder mycket. Barnen får möjlighet att stärka sin språkutveckling, ordförråd, berättande samt kommunicera med frågeställningar. Under vårterminen har vi fokuserat på högläsning där vi reflekterat, återkopplat genom samtal både under tiden vi läst och efteråt. Barnen har ritat och återberättat historien. Vi har berättat sagor med hjälp av samlingspåsar. Sångsamlingar och ramsor, exempelvis "misemajemoja" och "inga bilar inga troll", är återkommande aktiviteter i utbildningen. För att öka barnens reella inflytande på utbildningen har vi tillsammans med barnen gjort en önskelista, där de fått önska vad de gärna skulle vilja göra på förskolan. Denna har vi återkopplat till under vårterminen och uppfyllt så många som möjligt.

Matematik

Vi har arbetat med uppdragskort i skogen där barnen övar matematik när de jämför och mäter olika föremål. Vi bygger med magneter och plusplus där vi övar konstruktion och problemlösning över hur man får bitarna att hålla ihop, samt former och färger. Vi övar mönster när vi pärlar med olika material, både pärlplattor och med tråd. Som alternativ till pärlor har vi använt oss av rönnbär i skogen som pärlor. Vi har introducerat spårvagnen i skogen till barnen, där de får möjlighet att öva problemlösning och reflektera över hur de ska ta sig runt. Förståelsen för prepositioner som över, under, bakom, framför får de också möjlighet utveckla. Barnen får rösta om böcker vi läser, vi räknar rösterna tillsammans efteråt.

Naturvetenskap och teknik samt Grön Flagg

Under året har vi källsorterat och pratat om de olika materialen metall, plast, papper och kartong. Detta har vi gjort på olika sätt, sorteringsruta i skogen, sorterat i vardagen samt gått till källsorteringsrummet och sorterat. Under våren har vi haft en skräpplockardag där vi plockat skräp med material från Håll Sverige Rent i vår skog. Vi har pratat med barnen om hur man förhåller sig i skogen, vad man får och inte får göra (allemansrätten). Vi har gått promenader i närmiljön där vi fokuserat och uppmärksammat skyltar och annat i vår närmiljö exempelvis sopkorgar, elledningar och lampor fångat av barnens frågor. Skyltarna har tolkats och barnen har fått möjlighet att skapa förståelse och se samband i vad bilderna innebär. Vidare har vi utvecklat promenaderna och fått in QR-koder där barnen använt ipad och fått i uppdrag att hitta det som QR-koderna står för. Under december hade vi en julkalender med QR-koder, innehållande uppdrag från tomten kopplat till barnens intressen och det vi arbetat med under höstterminen. Under hösten fokuserade vi på höstens färger som vi pratade om, benämnde och sorterade i skogen. Barnen fick senare skapa egna höstråd i de färger som de tyckte passade. Under våren har vi tittat närmre på blommor och djur allteftersom de vaknat i naturen. Vi har plockat vitsippor som vi experimenterat med och färgat i olika färger för att synliggöra vattnets kretslopp i dem. Tittat närmre på djuren i vår kompost i luppar, så som larver, flugor, gråsuggor samt maskar som vi hittat i jorden när vi planterat på gården. Även sniglar har vi studerat, på gården och i böcker som vi jämfört. På höstterminen hade vi en gemensam skördevecka och Utforskarna plockade blåbär till yoghurten och till en paj som vi bjöds på i slutet på veckan. Vi skördade potatis som vi skapade med och gjorde potatistryck. Under året har vi skapat med hjälp av nya tekniker och redskap för att utveckla barnens fantasi och skapande förmåga. Vi utmanas dagligen i vardagsteknik så som hur en dragkedja fungerar, knappar samt hur man använder gaffel och kniv.

Motoriskförmåga

För att utmana vår grovmotorik har vi gjort repbanor i skogen för att öva vår balans, vi har gjort hinderbanor på fotbollsplanen och på gården där vi övat koordination, kroppsuppfattning, motorik när barnen balanserat, krupit, hoppat, snurrat, sprungit. I skogen har vi bundit upp spårvagnen

där barnen ges möjlighet att öva motorik när de följer repet uppför och nedför, över stenar och runt träden och skogens underlag. Under vinterhalvåret har vi åkt stjärtlapp med barnen, där barnen ges möjlighet till motorisk övning när de tar sig upp för backen och balans när de provar sig fram i hur de ska hålla sig kvar på stjärtlappen på vägen ner. På fredagar under året har vi fredagsdisco tillsammans på Bullerbyn, där vi dansar till musik som är barnens intressen. Vi har haft yoga där vi härmar olika djur, följer instruktioner och övar kroppsuppfattning. Babblarnas rörisgympa är en aktivitet vi haft under året där vi ser på bilder och härmar Babblarna. Finmotoriken övar vi dagligen när vi delar vår mat, plockar i och ur ryggsäcken samt öppnar och stänger dragkedjor. Vi pärlar, klipper, ritar och skapar med olika material och redskap där finmotoriken utmanas.

Utomhuspedagogik

För att utveckla vår utomhuspedagogik har vi under detta läsår tagit med oss material ut allt mer både på gården och i skogen. Vi har haft mer planerade pedagogiska aktiviteter i skogen och med naturen. Vid skogsutflykter har vi tagit med oss uppdragskort som vi använt oss av för att lära i och med naturen. Vi har skapat med rönnbär och målat i snön. Vi har haft med oss spel så som ljudmemory till skogen. Under höstterminen hade vi heldagar i skogen där vi lagade mat och spände upp vindskydd för de barn som sover. Till de barn som inte sov hade vi med oss böcker för läsvisa.

/Emilia, Carro, Mimi och Elin

Verksamhetsberättelse Äventyrarna

Självständighet och identitet samt barns inflytande

I början av läsåret fokuserade vi mycket på att ge ytterligare förutsättningar för en trygg grupp där alla barn kände sig sedda och hörda. I början av båda terminerna fokuserar vi mycket på rutiner för att skapa trygghet och lugn i verksamheten och barngruppen. Vi fokuserade under höstterminen mycket på att leka gruppstärkande regellekar tillsammans för att barnen och vi pedagoger skulle kunna lära känna varandra. Vi var också så mycket som möjligt i skogen för att ge barnen möjlighet att med stöd av oss pedagoger leka fritt samt ha aktiviteter i mindre grupper. Struktur och rutiner i verksamheten är viktiga inslag för att skapa trygghet. Under hela läsåret har vi fokuserat på det att det ska vara tydligt för barnen vad vi ska göra så att de, vad läsåret lider, kan växa i att ta ett allt större ansvar för sig själva men också kunna hjälpa och stötta varandra i de olika rutinsituationerna. Genom att vi pedagoger alltid är nära barnen i leken och i övriga aktiviteter, kan vi snabbt hjälpa dem om de behöver samt lösa konflikter vid behov. Vi har haft ett projekt med Nära och kära burkar för att väva ihop förskola-hem samt stimulera barnen att våga prata i grupp, att ta plats, att stärka sin självkänsla och även gruppkänslan. Vi delade in oss i två grupper och efter högläsningen vid vilan fick ett barn ta fram sin burk och berätta om sin närmaste familj och visa upp för kompisarna. Alla familjer har olika sociala och kulturella arv som påverkar hur vi utvecklar vår identitet och våra traditioner. Vi firade FN-dagen, där vi ritade fredsduvor och pratade om barnkonventionens olika artiklar, om barns rättigheter och läste böcker och ritade stenciler. Vi diskuterade hur man känner och tycker och att alla faktiskt tycker olika och det är helt okej. Man behöver inte vara lika hela tiden och att man måste respektera det!

Under hela läsåret har vi arbetat aktivt med relationer i gruppen, barnen har utbytt erfarenheter och stärkts och utmanats i sin identitetsutveckling, mycket fokus har legat på att tolka varandras signaler och lyssna till varandra. Vi har arbetat med förskolebrevet och materialet Stopp min kropp från rädda barnen för att stärka barnens jagutveckling och identitet kring sina gränser och stärka

dem i deras känsla av att de själv äger sina val. Att sätta gränser och få förståelse för allas lika värde är viktigt och behöver tränas om och om igen.

Socialt samspel samt kreativitet och fantasi

Vi har arbetat i smågrupper för att alla ska få ta plats, för att främja olika typer av konstellationer, att hitta nya kompisar och att kunna anpassa innehållet av utbildningen så som skolförberedande, Hitta Vilse, skridskoutbildning. Att låta barnen få växa och prova på olika delar av verksamheten i sin egen takt och med lugn och ro.

Nära och kära burkarna har hjälpt oss med att lära oss respektera varandra och låta den andra få ta plats, att lyssna på varandra och ta plats själv. Vi pedagoger har arbetat väldigt närvarande i gruppen så leken har fått ta en mycket stor plats.

Vi pratar mycket om känslor, vi uppmuntrar att säga stopp när det är något som man inte vill, att lyssna in. Vi har lånat böcker från bokbussen som belyst konflikter och känslor. Vi har arbetat ihop gruppen från att gå från JAG till VI.

Språk och kommunikation

Under läsårets gång har vi arbetat mycket och intensivt med kommunikation och dialog mellan barnen i barngruppen. Vi pedagoger har genom att vara närvarande hjälpt barnen att sätta ord på och förstå vilka delar en god dialog kräver av den enskilda personen. Vi har delat gruppen i yngre och äldre äventyrare arbetat med att skapa förutsättningar för barnen att på ett tydligare sätt ska kommunicera med varandra. Att guida barnen i hur en dialog mellan två eller flera personer är uppbyggd, att prata, lyssna, stanna kvar, söka ögonkontakt och bekräfta sin samtalspartner är viktiga delar för god kommunikation.

Vi har läst böcker i olika mindre grupper anpassade efter barnens intresse och behov. Barnen har fått återberätta sagorna genom att rita och samtala om böckerna, de har skapat egna sagor och vi har regelbundet lånat nya böcker av Bokbussen. Varje dag har vi haft högläsning vid vilan för att komma ner i varv. Barnen vill gärna fortsätta läsa efteråt och vi har gett utrymme till det. Ett fåtal barn har fått följa med till bokbussen för att välja nya böcker och vi har haft en önskelista på vilka böcker vi vill ha till avdelningen med olika teman såsom dinosaurier, spännande kapitelböcker, trafik och färdmedel (Grön Flagg). Även här passar Nära och kära burkarna in då barnen fått träna på att berätta för andra samt tränat på att ställa frågor. Äventyrarna har fått göra en önskelista på saker dom skulle vilja göra på förskolan. Vi vill belysa barnens reella inflytande, att de har en röst som vi vuxna bör lyssna på! Flertalet av dessa önskade aktiviteter har vi genomfört.

Matematik och Kreativitet och fantasi

Genom att vistas i naturen ställs barnen inför matematik på olika sätt. Vi pratar begrepp så som i, över, under, bakom och stor med mera, barnen upplever också matematiken med kroppen dagligen. Vi går upp på vårt berg och tittar ner, på så vis får barnen möjlighet att uppleva höjd, så liknande sätt upplevs tyngd, form, mängd och volym. Barnen förnimmer och upplever med kroppen och sinnena. Vi tillför olika material för att mäta trädets stam med olika långa snören, använder decilitermått för att plocka blåbär, räknar vantar och möter oss själva med olika långa pinnar samt utmanar barnen vidare med olika typer av uppdragskort. Matematiken är ständigt en del av barnens vardag, vi hjälper barnen att sätta ord på och använda sig av olika matematiska begrepp. Barnens intressen har delvis styrt den fria leken och hos barngruppen har det funnits ett stort intresse för att pärla pärlplattor i olika mönster. Vi har skapat bilar, pärlat både pärlplattor och halsband, pokéballar etc. Vi har vikt origami efter en beskrivning (pikachu). Under terminens gång har vi tillfört olika typer av mallar för att utmana barnen vidare, intresset har hållit i sin under hela terminen och flyttade med oss ut på gården när vädret blev varmare. En stor del av barngruppen

har varit intresserade av smålego, vi har byggt på förskolan, inne och ute, samt i skogen. De har suttit i grupper och skapar och diskuterat tillsammans.

På gården har vi tagit fram material såsom magneter med olika former och färger, byggklossar (små, stora, mjuka, hårda) samt skapat en hörna nere på gården som barnen själva kan få bygga upp till fantasins egna begränsningar med olika typer av material

Naturvetenskap, teknik och Grön flagg

Under läsåret har vi sopsorterat förskolans avfall; bland annat mjölkkartonger, glas, papper och plast. Barnen har matat maskarna i vår egen kompost med våra matrester, luftat komposten och skruvat ner matrester, undersökt vad som blir till jord och inte.

Höstterminen började med mängder av blåbär i skogen som vi både räknade, plockade utan att mosa(finmotorik), åt, och målade med. Genom att låta skapandet få genomsyra avdelningen har vi provat på att bygga och konstruera med olika tekniker, återvinningsmaterial och olika redskap. Vi har skapat datorer och telefoner av mjölkkartonger, pysslat påskägg och använt oss av bl.a. både färgpennor, penslar, blommor, kottar och pinnar. Vårt Grönflagg-projekt har funnit närvarande hela läsåret vilket varit Stad och samhälle, Skräp och avfall, Djur och Natur. Vi började vårt projekt med att låta föräldrarna få skapa sitt färdmedel till sitt arbete på ett föräldramöte. Detta för att få med barnen, väcka nyfikenheten och få höra deras tankar och dagliga verklighet och inblick. Därefter pratade vi om olika typer av färdmedel, barnen fick klippa ut sitt färdmedel dom använder till förskolan och vi gick iväg och tittade närmare på busshållplatsen samt en bil. Vi pratade mycket trafikvett, om olika bränslen, hur naturen mår och vad vi som människor kan göra för att bidra till en bättre miljö. På vilan under detta projekt läste vi om olika typer av färdmedel vi kan använda oss, vilket som är bäst för naturens skull, och vi tittade på kortfilmer kring dessa. Därefter var det dags för barnen själva att skapa sitt eget färdmedel med hjälp av gamla mjölkkartonger, smörpaket och kartonger.

Vi har hjälpts åt att källsortera vårt avfall vi gjort av med eller hittat i skogen. Vi har pratat om att det finns olika typer av skräp och hur det ska sorteras, inne på avdelningen och i soproppet. Vi avslutade terminen med en skräpplockardag där barnen fick vara naturhjältar och städa upp i skog och natur åt djuren. Allemansrätten har läst för oss sin berättelse om Allemansrätten, hur man är i naturen vad man får och inte får göra "Inte röra, eller förstöra!" Hans bilder sitter numera uppe på gården för att vi inte ska glömma bort honom för att främja och stimulera mer spontana diskussioner och funderingar.

Vi har arbetat med teknik på olika sätt. Äventyrarnas julkalender bestod av QR-koder för att låta barnen prova på redskapet, att uppmärksamma QR-koder som har börjat användas i vår värld och introducera digitalisering. Äventyrarna blev experter på QR-koder då de sedan började hitta QR-koder i både Didriksonkläder och tidningar, busshållplatser och reklamer. För att väva vidare i digitaliseringen skrev vi ut bilder av olika klädesplagg som de sedan fick sätta i olika ordningar, för att sedan prova på att genomföra beskrivningen - gick det bra eller blev det en bugg?

Förskolans dag gick i hälsans tecken då vi hade ett Hälsotema - vi erbjöd barnen olika stationer såsom ett springlopp, en hinderbana och Miniröris. Dagen innan fick barnen komma med egna tankar och funderingar på vad som är hälsosamt, vad människan behöver för att fungera på bästa sätt.

Motorisk förmåga

Vi har valt att ge barnen många planerade grovmotoriska utmaningar i form av lekar, hinderbanor, bollek, hoppa hopprep och rep banor i skogen. Vi har samtal mycket tillsammans med

barngruppen om vad kroppen behöver för att kunna fungera och orka med att röra sig varje dag, både vad gäller kost och motion. Barngruppen efterfrågar ofta just grovmotoriska utmaningar i verksamheten och då vill vi möjliggöra för dem att få ta del av det. Då vi lämnar gården planerar vi för aktiviteter antingen i skogen eller på en fotbollsplan eller en springbana i nära anslutning till förskolan.

Under läsåret har haft skridskoskola där barnen utmanat sin grovmotorik, koordination och kroppskontroll. Vi har knutit upp rep i skogen som vi gått över både en och flera gånger där vi övat balansen, självtillit, grovmotorik. Finmotoriska utmaningar möter barnen varje dag, att dra upp dragkedjor, klippa, klistra, måla med olika penslar, rita och skriva. Även genom att använda olika lekmaterial så som lego, pärlor, snören, plusplus med mera. De utvecklar sina färdigheter under läsårets gång och växer i sin identitetsutveckling för varje dag.

Utomhuspedagogik

För att utveckla vår utomhuspedagogik har vi under detta läsår tagit med oss material ut allt mer både på gården och i skogen. Vi har haft mer planerade pedagogiska aktiviteter i skogen och med naturen. Vid skogsutflykter har vi tagit med oss uppdragskort som vi använt oss av för att lära i och med naturen. Vi har haft med oss spel så som ljud-memory till skogen. Under höstterminen hade vi heldagar i skogen där vi lagade mat.

/Josefine, Elsa, Sanna och Marianne

Tack alla barn, föräldrar och pedagoger för ett Tryggt Roligt och lärorikt verksamhetsår 2019/2020!